

НАНОКОМУНИКАЦИОННИ УСТРОЙСТВА И МРЕЖИ

Лекция 3.
СИМУЛАЦИЯ НА НАНОКОМУНИКАЦИОННИ
УСТРОЙСТВА И МРЕЖИ С РАЗЛИЧНИ ПРОГРАМИ

Доц. д-р инж. Галя Маринова
2021 г.

ПРОГРАМИ ЗА НАНОКОМУНИКАЦИИ Специализирани

- Nanohub
- Nanotube Modeler
- NanoEngineer - 1
- OBDCalc
- Amanogawa
- Molecular Origami
- QCAD Design
- TCAD

ПРОГРАМИ ЗА НАНОКОМУНИКАЦИИ

С общо предназначение – приложими за
симулации в наноконструкцията

- MATLAB
- ORCAD/PSPICE
- COMSOL Multiphysics
- CST

Публикация

Evan J. Dawley, Dr. Mohamed Zohdy ,
**Computer-based Tools for Nanotechnology Education
and Research**
Oakland University, ASEE North Central Sectional
Conference , Pittsburgh, PA March 26 - 27, 2010

Необходимост и изисквания към програмите за нанотехнологиите

Да подпомогнат интегрирането на различните области
свързани с нанотехнологиите:

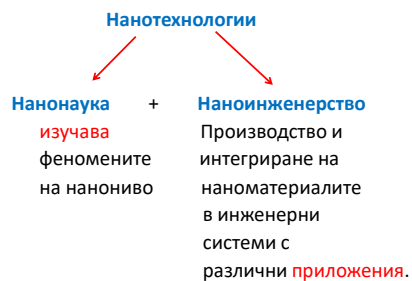
- Биология,
- Физика,
- Химия,
- Инженерство

и да подпомогнат възприемането на необходимия
математически апарат

Цел – Опагледяване чрез 3D изображения и анимации
След симулацията се генерират клипове.

Специфика на нанотехнологиите

Не е въпрос само на размер

На атомно ниво материалите показват нови свойства. Свойствата на материалите на нанониво не се подчиняват на **Нютоновата динамика**, а на **Квантовата физика (механика)**. Нанотехнологиите включват **проектирането и управлението на атомите**, за да изпълняват специфични **функции или да създават материали с уникални свойства**.

Необходими са програми, които позволяват:

- Визуализация (3D);
- Анимация – за да се онагледят процеса;
- Компютърни симулации.

NANO HUB

Финансирана от Националната научна фондация на САЩ

Свободен достъп
Достатъчна е регистрацията

www.nano-hub.org

Колекция от многобройни онлайн симулатори за:

- Квантова механика,
- Нано-устройства, Невронни наномрежи,
- Нано-електромеханични системи (NEMS)
- и др.

NANO HUB (2)

Създадена е Онлайн инфраструктурата от **Мрежа за изчислителни нанотехнологии (NCN)**, която включва университети, които желаят да развият нанотехнологии, чрез иновативно сътрудничество.

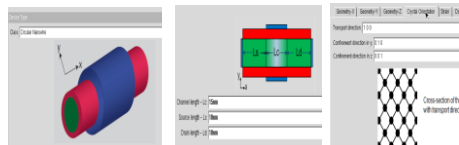
Примери:

- Квантов транзистор – **OMEN NANOWIRE**
- **NANONET** – тънки филмови транзистори на основата на мрежи от нанотръби и нановръзки
- **Neural Systems Modeling Ch10-13 Master Tool** – Моделиране на невронни системи и много други

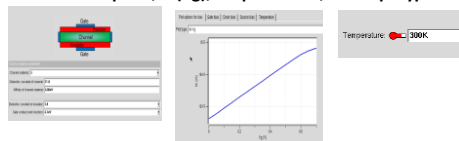

OMEN NANOWIRE

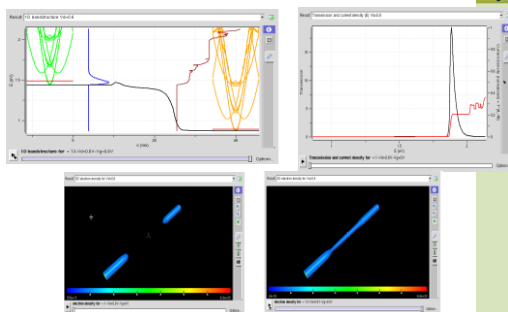
Вид на елемента, структура, ориентация на кристалите

Материал, $I_d(V_g)$, захранвания, температура

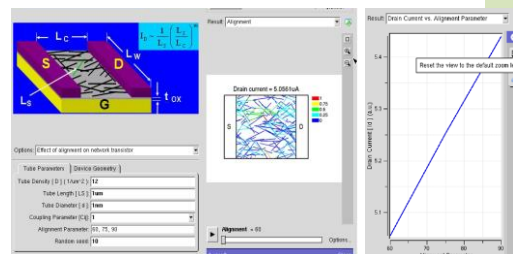

Резултати от симулацията с OMEN NANOWIRE – графики, 3D и видоклипове

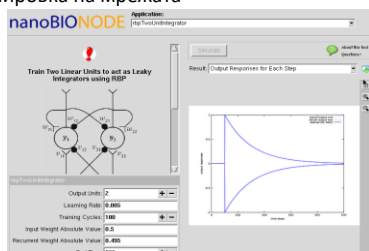
NANONET

За тънки филмови транзистори на основата на мрежи от нанотръби и нановръзки

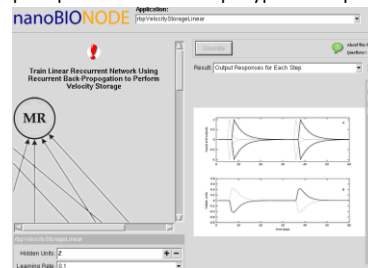
Neural Systems Modeling Ch10-13 Master Tool

Моделиране на невронни системи от Anastasio
Тренировка на мрежата

Neural Systems Modeling Ch10-13 Master Tool

Тренировка на линейна рекурентна мрежа

Nanotube Modeler

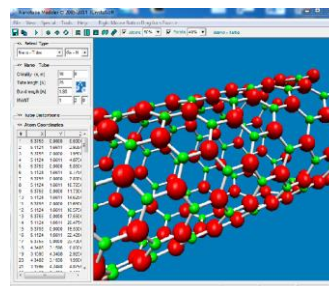
За конструиране и визуализиране на
наноструктури – 3D:

- Нанотръби от различни атоми.
- Графен
- Наноконус
- Бъкиболи
- Фулерени
- Вируси

Базисните функции са свободни,
**допълнителната обработка и експортирането на
изображения** е платено.

Nanotube Modeler

Не всички изображения могат да се копират от безплатната
версия – например фулерените. Може само да се снимат.

NanoEngineer-1

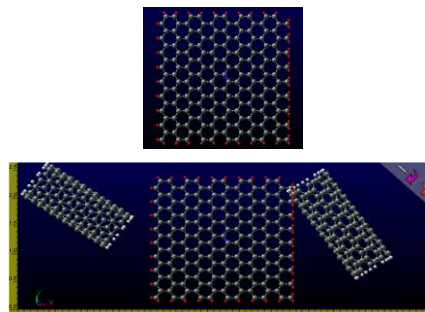
Позволява конструиране и симулация на една и
повече структури на нанотръби, графен, ДНК и
др.

Извежда графики за енергиите и създава
видеоклипове след симулацията.

На свободен достъп.

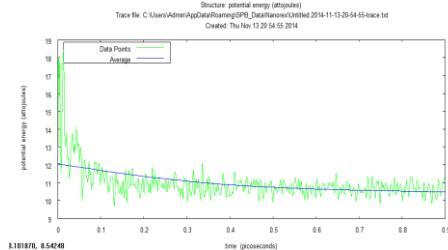
Наноструктури в NanoEngineer-1

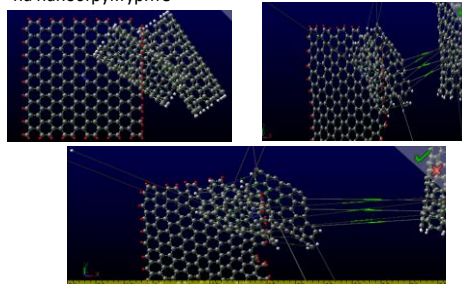
Резултати от симулацията с NanoEngineer-1

Потенциална енергия, в [аJ]-1.10⁻¹⁸

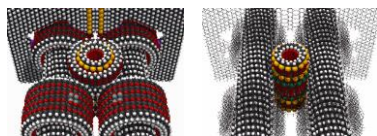
Динамика на наноструктурите в NanoEngineer-1

Видеоклипът показва динамиката на взаимодействието на наноструктурите

Симулация с Nano Engineering

Проектиран от К. Ерик Дрекслер, Джош Хол, Нинад Ситай и Марк Симс - 11 компонента с 25374 атома. Анимацията е получена след симулация с NanoEngineer-1 Alpha 7 и е отнела повече от 370 часа на лаптоп Dell с WindowsXP. Това е най-големия модел симулиран дотогава с NanoEngineer-1.

http://crnano.typepad.com/crnblog/2006/08/nano_engineerin.html

Симулацията отнема 2 седмици.

<http://www.zyvex.com/nanotech/images/animatedBearing.gif>

Nanokids Nanocars

Университет Rice

Конкурси за надарени деца - строят фигурките атом по атом

Molecular Origami

<http://wyss.harvard.edu/viewpage/m-o/interactive-feature-molecular-origami>

Програма за Синтез на биомолекули от типа ДНК

• **Molecular Origami** - интерактивен модул за конструиране на виртуални наноструктури, по ваш проект чрез кодиране на нишка ДНК. [Изисква [Flash plugin](#).]

• Молекулярното Оригами илюстрира основните принципи за изграждане на наноструктури на основата на генеричен материал. Двойките микроструктури са по аналогия на взаимнодопълващите се нуклеотиди.

Molecular Origami(1)

Известната на всички функция на ДНК (DNA) за

• Пренос на генетичната информация на живата материя, Нова цел: ДНК като градивен материал:

• „Да се конструират“ сложни форми на ДНК – форми, които включват миниатюрни версии на звездички, триъгълници и дори иконки смайлици.

Процесът се нарича **ДНК оригами** - една дълга нишка от ДНК е програмирана така, че да се прегъва към себе си и да създава тези форми, подобно на Японското традиционно изкуство.

Учени от института Wyss

Приложения на конструираните форми:

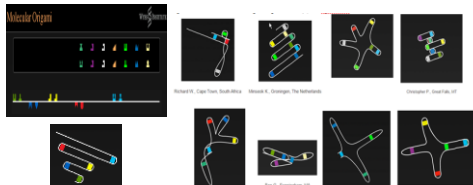
- за зъбчета в машина за производство на молекули,
- за оптични репортери за биоизображения, или
- за да доставят лекарства срещу рак, дълбоко в тялото.

Molecular Origami (2)

Взема се дълга нишка от ДНК (наречена скеле) и се прегъва в структура по собствен проект.
 Поддържат се с къси нишки "скоби", също направени от ДНК.
 Всяка скоба се кодира с 2 специфични поредици:
 • едната е част, която се намира на определено място на скелето;
 • другата е допълнението към нея и е на друго място на скелето.
 Когато се зададе свързване на скелето и нишките, свързването на нишките-скоби води до огъване на скелето в желаната структура.

Amanogawa

Онлайн програма за симулация на антени

Appslet accessible from these links will be displayed in independent windows

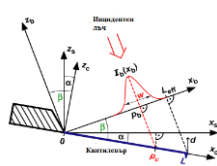
NEW !!!	Horizon Dipole Radiation
Single Far Field Analysis	Detailed Analysis
Linear Dipole Antenna	Detailed Analysis of Linear Antenna
Two Antenna Array	Detailed Analysis of Two Antenna Array
N-Antenna Array	

OBDcalc

Онлайн калкулатор за определяне на чувствителността на оптична лъч в атомен микроскоп при статистически отклонен ("натоварен") и за свободно вибриращ кантилевър (конзола, пластина) в Атомен микроскоп (AFM)

► При режими на нормални вибрации от висок ред за определяне на пружинната константа на кантилевър.

<http://www.bioforce.uni-tuebingen.de/asp/OBDcalc/OBDcalc.aspx>

OBDcalc (1)

$L = 100 \mu\text{m}$
 $w = 20 \mu\text{m}$
 $\rho_c = 50 \mu\text{m}$
 $\beta = 0 \text{ deg}$

L – дължина на кантилевър (конзола)
 w – диаметър на фокусираната област
 ρ_c – позиция на областта върху кантилевър
 β – ъгъл между кантилевърта в нормално състояние и оптичния лъч

Focused spot on cantilever (top view):

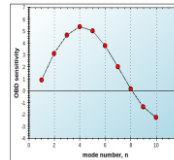
$\sigma_{xc} / \sigma_{yc} = 0.251$
 $X = 1.08$

Натоварен лъч

Кантилевър

n	mode shape and focused spot irradiance profile	the / σ_{xc}
1		0.929
2		3.14
3		4.66
4		5.38
5		5.65
6		3.8
7		2.01
8		0.141
9		-1.33
10		-2.24

Атомен микроскоп (AFM)

AM е с висока разделителна способност, основан на взаимодействието на сонда (тънко острие) с повърхността на изследвания образец. То се изразява в привличане или отблъскване на сондата от повърхността, дължащо се на силите на Ван дер Ваалс.
 Чрез използването на специални остриета могат да се изучават **електрическите и магнитните свойства** на повърхностите.
 Могат да се изследват както **проводящи**, така и **непроводящи** повърхности. Може да се измерва и релефът на образец, потопен в течност, което позволява да се работи с органични молекули, включително ДНК.

Пространствената разделителна способност на AM зависи от радиуса на кривината на острието и по вертикала достига **атомарни размери**, а по хоризонтала е значително по-голяма.

На малки разстояния между двойката атоми — един на образеца, другият на острието, при разстояние от около един ангстръм действуват **сили на отблъскване**, а на по-големите разстояния — **сили на привличане**.

Големината на силите зависи експоненциално от разстоянието между образеца и иглата.

Отклоненията на острието се регистрират с помощта на **чувствителни сензори** — оптични, кондензаторни или тунелни.

С устройство за разгъвка по осите X и Y, се получава сканиращ ACM.

QCAD Design

Симулатор Quantum Computer Aided Design

• Моделиране на многомерни квантови устройства и силициеви мулти-квантови точки (QDs) разработени за квантови битове (qubits).

Квантовите точки (quantum dots) - наноразмерни (1-10 nm) кристали от полупроводников материал - абсорбират и излъчват видима светлина.

Симулират се по метода на крайните елементи

• Решатели за нелинеен Поасон, ефективна маса на Шрьодингер и конфигурационно взаимодействие, с възможност за паралелна работа, самостоятелно или едновременно за 1D/2D/3D квантови устройства

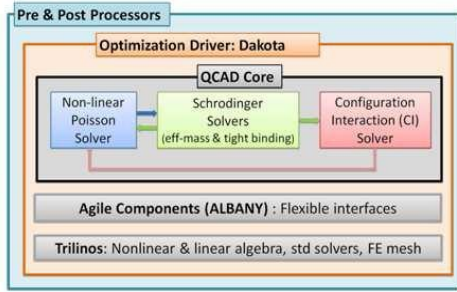
• Имам добра сходимост дори при температури близки до 1 по Келвин, което е решаващо за квантови изчислителни устройства

•Интерфейс към оптимизационната програма Dakota.

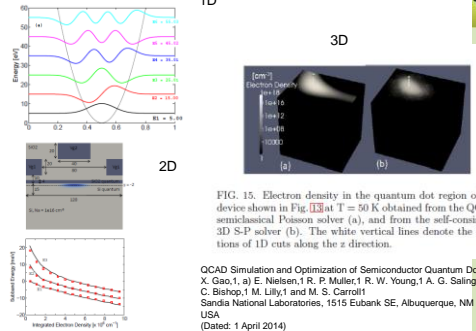

Структура на QCAD Design

QCAD Design- 1D,2D,3D

MATLAB

- Високо ниво на програмиране и възможности за 3D графики и създаване на анимации на физическите феномени основани на принципите на квантовата механика.
- При симулация на системи от квантовата механика се получават голямо количество данни, свързани с броя размерности.
- Matlab е подходящ за работа с големи данни, освен това има линейна алгебра и оптимизационни функции за адекватно решаване на проблеми от квантовата механика.
- Подходящ за моделиране на мемристори и др.

NSF-funded "MATLAB on the TeraGrid,"

Musa, Sarhan M, Computational nanotechnology modeling and applications with MATLAB, 2012

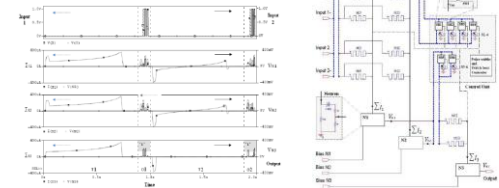

ORCAD/PSPICE

Поведенческо моделиране на наноустройства

- Мемристори
- Мемкондензатори
- Мемробини

Симулация на схеми с мемристори - клетъчна памет реализирана с мемристори и синяси в изкуствена невронна мрежа с използване на мемристори

COMSOL Multiphysics

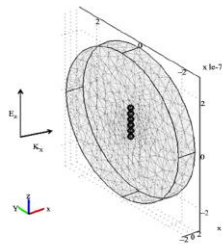
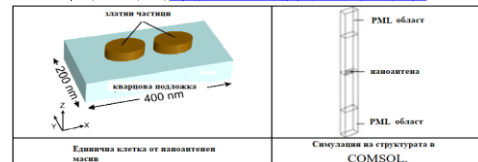

Figure 1. Sketch of the setup for the numerical calculation. COMSOL can only simulate finite elements with electric field along the chain axis [20].

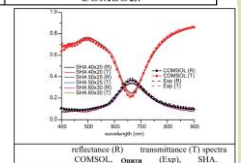

COMSOL Multiphysics RF Module

Modeling Optical Nanoantenna Arrays with COMSOL Multiphysics Zhengtong Liu*, Xingjie Ni, and Alexander Kildishev School of Electrical and Computer Engineering and Birck Nanotechnology Center, Purdue University, West Lafayette, IN 47907, USA, <https://www.comsol.com/paper/download/45795/liu.pdf>

спектри на отражение и пропускане на наноантената
 SHA – Spatial harmonic analysis
 Пространствен хармоничен анализ

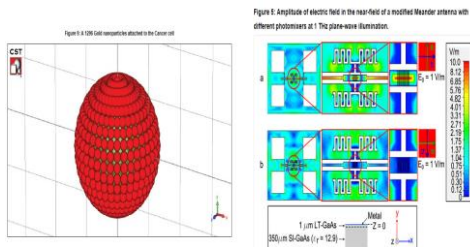

CST Studio Suit

3D електромагнитен симулатор

Симулация на плазмонни наноантени с настройка на FEM мрежата
CST Microwave studio

SYNOPTIS TCAD

<https://www.synopsys.com/silicon/tcad.html>

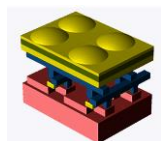
Technology Computer-Aided Design (TCAD)

Технологично моделиране от атом до схема

SYNOPTIS TCAD

- Моделиране на атомно ниво
- Моделиране и емуляция на процеси
- Проектиране на структури
- Симулация на елементи и връзки
- TCAD-to-SPICE

БЛАГОДАРИМ
ЗА
ВНИМАНИЕТО!

